

SOMORJAI RÉKA

A határ túloldalán

SOMORJAI RÉKA (1994) Budapest

amikor anyai nagyapám
Szabadka mellett sortúztól
összebicsakló térdei
felverték a márciusi
földszagot akkor szeretett
bele egy határral arrébb
apám anyám lebegő
piszkafa lábaiba kisfiús kezébe
álltak egymással
szemközt mint a blokkok
némaságban a testrészek
viszonyaiban bízva
nagyapa szemgödrei
száraz kráterek
a határ túloldalán
amikor évekkkel később
anyám a Maglajska úti tömeg-
sír előtt keresi még mindig
ott a lábnyoma a szabadkai
monszunoktól beszakadt
földrész előtt

amikor anyai ükanyám vaj
és hagyma nélkül maradt
a háborúban fellökte
az égbe jobb kezével a kést
és megpróbálta megérinteni
a szürke pontnak tűnő
An-2 Kukuruznyik farkát
átkozta az Úr helyett
a szolgát a gátba szakadt faros csikót
mialatt a gép eltűnt és egy másik
határral arrébb nevelőapám
aki aspergeresnek született
szemet emelt egy piros
kabátos lányra a peronon
a szélfolyosó tolakodóan
sűrű levegőjében Marie!
kiáltotta az újszülöttek
hangtónusán lehúzom a kabátod
a határ innenső oldalán
anyai nagyanyám
korgó gyomra ezüstzene

amikor már nagyon fájt
 hogy az Úr anyai szépapámat
 félig románnak teremtette
 akitől elvettek egy öreg határt
 dacból egy hétig nem szálltam
 le a hintáról
 és egyre nagyobbat löktem magamon
 ha leesem gondoltam félig
 egy román sípcsont törik
 mialatt lövik a tömböt
 egész sor házakat egész utcákat lőnek ki
 gondoltam leesem
 betörhettem volna az orromat is
 betörhettem volna mellkast fejet
 legyen mivel elmenekülni
 most sárral lenne tele a szám
 hallgatással az lenne kegyelem
 elfelejteni
 hogy ahonnan lőnek
 az eltérő áramlatú szeleknek
 külön neve van
 mint a gyerekeknek

amikor arra ébredtem
 hogy nem tudom ki vagyok
 ezen a határon belül
 annyi idős voltam
 mint apai nagyanyám
 kuvaszokat kezdett tenyészteni
 zsidóként hurcolták ide a szüleit
 fekete undorral
 kontyolta szürke haját
 minden aggszűzével egyre szorosabbra
 míg el nem lilult végleg a feje
 leengedtük akkor egy pesterzsébeti
 temetőben
 ősz volt
 meghaltak mind a kuvaszok
 úgy képzeltem avarba hullanak
 fehér szőrük falevél
 amikor erre ébredtem
 vastag tölgy dereka fogott körül
 lehetett erdélyi olasz dárdás karéjú
 szürke vörös vagy nem is tölgy
 anyai nagyanyám
 dőlt rá a szabadkai temető
 monszunoktól beszakadt
 földjére